

VII. Opisy ćwiczeń na egzaminach:

Pies Towarzyszący 1 stopnia

1. Chodzenie przy nodze na smyczy	20 pkt
2. Chodzenie przy nodze bez smyczy	40 pkt
3. Przywołanie <i>do nogi</i>	10 pkt
4. Przynoszenie własnego przedmiotu	30 pkt
5. Zmiany pozycji <i>siad / waruj</i>	20 pkt
6. Bieganie na komendę i przywołanie do nogi	20 pkt
7. Badanie uzębienia psa	10 pkt
8. Pozostawanie w pozycji <i>siad</i>	20 pkt
9. Pozostawanie w pozycji <i>waruj</i>	20 pkt
10. Wrażenie ogólne	10 pkt

Razem 200 pkt

1. Chodzenie przy nodze na smyczy

20 pkt

krokiem 10 pkt., biegiem 10 pkt.

Komendy: *noga, siad*

Dozwolony jest jednoczesny krótki gest przy komendzie *siad*.

Ćwiczenie rozpoczyna się w pozycji wyjściowej.

Na znak sędziego przewodnik rozpoczyna marsz z psem przy nodze, na luźno trzymanej smyczy na wyznaczonej trasie o długości około 30 kroków w/g rysunku. Komendy można wydać przy ruszaniu, zwrotach i zatrzymaniu. Po przejściu 10 kroków przewodnik wykonuje zwrot w prawo, po przejściu następnych 10 kroków – zwrot w lewo, po dalszych 10 krokach wykonuje w tył zwrot i zatrzymuje się, a pies siada. Tą samą drogą przewodnik wraca z psem niezbyt szybkim biegiem do miejsca startu, wykonując jak poprzednio wszystkie zwroty. Po przybyciu do miejsca startu wykonuje w tył zwrot, zatrzymuje się, a pies siada. (Wolno dać komendę *siad*)

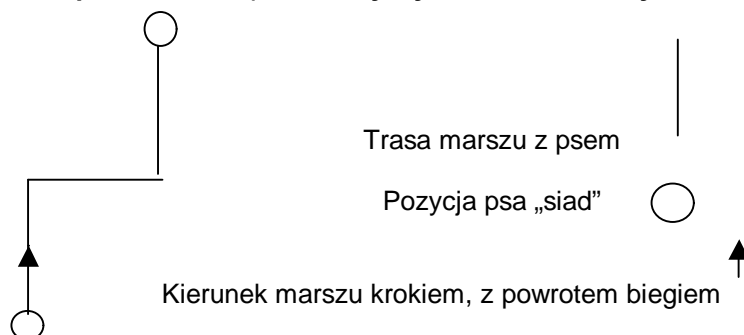
Pies powinien przez całe ćwiczenie iść lub biec trzymając bark przy nodze przewodnika.

Przewodnik nie powinien zmieniać tempa marszu na prostych i przy zwrotach. Ręce powinny być trzymane w sposób naturalny.

Zwroty w tył można wykonać tylko przez lewe w jeden z następujących sposobów:

- z obejściem psa za przewodnikiem lub
- z obróceniem się psa z przewodnikiem bez opuszczania miejsca przy lewej nodze.

Chodzenie psa przy nodze przewodnika (szkic dotyczy ćwiczeń we wszystkich stopniach)

Ocenę obniżają: Wyprzedzanie, odsuwanie się psa na bok, zostawanie z tyłu, siadanie wolne lub z ociąganiem, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna (szarpanie lub ciągnięcie psa smyczą), brak uwagi we wszystkich rodzajach ruchu i zwrotach, doping, presja wywierana na psa.

2. Chodzenie przy nodze bez smyczy

40 pkt

krokiem 20 pkt., biegiem 20 pkt.

Komendy: *noga, siad*

Dozwolony jest jednoczesny krótki gest przy komendzie *siad*.

Przewodnik odpina psu smycz i chowa ją do kieszeni lub przewiesza przez lewe ramię na prawy bok. Następnie przyjmuje pozycję wyjściową i wykonuje ćwiczenie analogicznie jak „chodzenie przy nodze przewodnika na smyczy”.

Ocenę obniżają: Wyprzedzanie, odsuwanie się psa na bok, zostawianie z tyłu, siadanie wolne lub z ociąganiem, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna, brak uwagi we wszystkich rodzajach ruchu i zwrotach, doping, presja wywierana na psa.

3. Przywołanie psa do nogi

10 pkt

Komendy: *zostań, noga*

Komendy słowne mogą być powiązane z krótkim gestem.

Ilość dozwolonych komend dodatkowych: 5

Ćwiczenie rozpoczyna się w pozycji wyjściowej, w miejscu wskazanym przez sędziego.

Na polecenie sędziego przewodnik pozostawia psa w pozycji siedzącej (można wydać komendę *zostań*) i odchodzi od niego na odległość 10 kroków, zatrzymuje się i odwraca w stronę psa. Na polecenie sędziego przewodnik przywołuje psa komendą słowną i/lub znakiem optycznym. Pies powinien jak najszybciej przybiec i usiąść przy lewej nodze przewodnika w pozycji wyjściowej.

Przyjście do nogi przewodnika pies może wykonywać na dwa sposoby:

a. obchodząc przewodnika naokoło,

b. obracając się przed przewodnikiem i bezpośrednio siadając przy nodze.

Ocenę obniżają: Wolny bieg, siadanie niedokładne, wolne lub z ociąganiem, dodatkowe komendy, pomoc fizyczna, doping.

4. Przynoszenie własnego przedmiotu

30 pkt

Komendy: (*aport, do mnie, daj, noga*) lub (*aport, noga, daj*)

Komendy słowne *aport, do mnie, noga* mogą być powiązane z krótkim gestem.

Ilość dozwolonych komend dodatkowych: 5

Przewodnik wyrzuca przed siebie własny przedmiot na odległość ok. 10 kroków. Nie może być to jedzenie ani zabawki, do których jedzenie się wkłada. Przed rzuceniem przedmiotu przewodnik może psa rozbawić. Przewodnik wysyła psa po przedmiot komendą *aport*. Pies powinien szybko, najkrótszą drogą pobiec po przedmiot, podnieść go i na następną komendę *do mnie* lub *noga* najkrótszą drogą, szybko go przynieść. Komenda do powrotu może być wydana dopiero po podjęciu przez psa przedmiotu. Dopuszczalne jest dopingowanie psa do przyniesienia przedmiotu.

Po powrocie z aportem pies może:

a. usiąść bezpośrednio przed przewodnikiem, na komendę *daj* oddać aport, następnie na komendę *noga* usiąść przy nodze przewodnika lub

b. usiąść bezpośrednio przy nodze przewodnika i na komendę *daj* oddać aport.

Po odebraniu przedmiotu przewodnik powinien trzymać przedmiot w prawej ręce opuszczonej w dół.

Kryteria oceny:

Ocenę obniżają: Powolny bieg, błędy w podjęciu, wolny powrót, upuszczenie „aportu” podczas przychodzenia do przewodnika, bawienie się, gryzienie, błędy w siadaniu przed przewodnikiem, lub przy nodze i w zakończeniu ćwiczeń.

Za wykonanie ćwiczenia z rozbawieniem i/lub dopingiem do powrotu można przyznać maksimum ocenę dobrą (maks. 26,5 pkt)

Dla uzyskania oceny dostatecznej aport musi być przyniesiony na co najmniej na 5 kroków przed przewodnika.

Jeżeli pies nie podjął aportu należy przyznać 0 punktów.

5. Zmiany pozycji *siad/waruj* 10 + 10

20 pkt

Komendy: *zostań, waruj, siad*

Komendy słowne mogą być powiązane z krótkim gestem.

Ilość dozwolonych komend dodatkowych: 3 dla każdej pozycji.

Ćwiczenie rozpoczyna się w pozycji wyjściowej.

Przewodnik pozostawia psa w pozycji *siad*, może dać komendę *zostań* i odchodzi od psa na 3 - 5 kroków. Po zatrzymaniu się robi zwrot do psa i na znak sędziego daje komendy do zmian pozycji *waruj/siad*. Po zakończeniu zmian pozycji przewodnik wraca do psa i staje po jego prawej stronie. Sposób podejścia przewodnika do psa jest dowolny.

Ocenę obniżają: samowolna zmiana pozycji, opieszale wykonanie ćwiczenia. Za nie wykonany element ćwiczenia odlicza się 10 pkt. Jeśli pies nie przyjmie zadanej pozycji po wydaniu 3 dodatkowych komend przewodnik wraca do psa i daje komendę żeby uzyskać żądaną pozycję, po czym oddala się i kontynuuje ćwiczenie. Jeśli pies przyjmie żądaną pozycję po dojeździe przewodnika, traci punkty wyłącznie za nie zaliczenie tej pozycji (10 pkt), jeśli nie przyjmie żądanej pozycji – nie zalicza się całego ćwiczenia.

6. Bieganie na komendę i przywołanie do nogi

20 pkt

Komendy: *biegaj, noga, siad*

Komendy słowne mogą być powiązane z krótkim gestem.

Ilość dozwolonych komend dodatkowych do odbiegnięcia: 3; do przywołania: 5.

Podejście psa do nogi przewodnika jest dowolne.

Ćwiczenie rozpoczyna się w pozycji wyjściowej.

Na polecenie sędziego przewodnik zaczyna maszerować z psem przy nodze, bez smyczy. Po około 10 krokach przewodnik daje komendę *biegaj* - pies powinien oddalić się na odległość co najmniej 5 kroków. Można wskazać kierunek ręką. Jeśli pies nie oddala się, przewodnik może po przejściu kilku kroków powtórzyć komendę *biegaj*. Gdy pies odbiega, przewodnik może zmienić kierunek ruchu. Po odbiegnięciu psa, po kilku sekundach na komendę *noga* pies wraca do nogi przewodnika.

Przewodnik wołając psa może stać lub iść:

a. po powrocie do stojącego przewodnika pies powinien usiąść przy nodze,

b. gdy pies podchodzi do idącego przewodnika, ten po kilku krokach zatrzymuje się, a pies siada przy nodze.

W obu przypadkach wolno dać komendę *siad*.

Po zakończeniu tego ćwiczenia przewodnik przypina psu smycz.

Ocenę obniżają: Wolne przychodzenie, dodatkowe komendy, niedokładne wykonanie. Nie odbiegnięcie psa na co najmniej 3 kroki: ocena ćwiczenia „0”. Jeżeli przewodnik zwiększa odległość od psa zmianą kierunku marszu, można przyznać maks. ocenę bardzo dobrą.

7. Badanie uzębienia psa

10 pkt

Komendy: *siad, badanie*

Komenda słowna *siad* może być powiązana z krótkim gestem.

Przewodnik z psem przy nodze, na smyczy podchodzi do sędziego, zatrzymuje się i sadza psa przy nodze. Wolno dać komendę *siad*. Następnie na polecenie sędziego przewodnik może dać psu komendę *badanie* i rozchyła wargi psa najpierw z przodu pokazując zgryz, a następnie fafle z obu boków pokazując zęby przedtrzonowe. Pies powinien umożliwić to bez żadnego protestu.

Ocenę obniżają: Próby uniknięcia pokazania uzębienia, lęk niespokojne zachowanie się psa podczas badania według uznania sędziego w zależności od ich intensywności..

8. Pozostawanie w pozycji *siad*

20 pkt

Komendy: *siad, zostań*

Komenda słowna *siad* może być powiązana z krótkim gestem.

Ćwiczenie rozpoczyna się w pozycji wyjściowej.

Regulamin Egz-Zawodów Psów Towarzyszących 1,2,3 stopnia (2010)

Na polecenie sędziego przewodnik udaje się z psem na wyznaczone miejsce, zatrzymuje się dając psu komendę *siad*, na co pies powinien niezwłocznie usiąść. Przewodnik odpina psa smycz, może dać komendę *zostań* i odchodzi na odległość 10 kroków, po czym zatrzymuje się i odwraca do psa. Przewodnik powinien stać bez ruchu, nie może wpływać na psa gestami ani słowami, nie może podchodzić do psa. Przy psie nie wolno zostawiać żadnych przedmiotów. Na polecenie sędziego przewodnik wraca do psa i staje z jego prawej strony. Sędzia daje sygnał do powrotu, gdy drugi ćwiczący na placu pies skończy chodzenie przy nodze bez smyczy (ćw. nr 2). Sposób dojścia do zostającego psa jest dowolny.

Ocenę obniżają: doping do zostania, podejście psa do nadchodzącego przewodnika. Jeżeli pies oddali się na odległość większą niż 3 długości psa przed zakończeniem ćwiczenia nr 1 (chodzenie przy nodze na smyczy) przez innego psa, ćwiczenie należy ocenić na 0 pkt. Ocena niedostateczna (maks. 13,5 pkt): a) pies zmieni pozycję; b) oddali się od miejsca zostawiania o więcej niż 3 swoje długości w trakcie ćw. nr 2.

9. Pozostawanie w pozycji waruj

20 pkt

Komendy: *waruj*, *zostań siad*

Komendy słowne *waruj* i *siad* mogą być powiązane z krótkim gestem.

Ćwiczenie rozpoczyna się w pozycji wyjściowej.

Na polecenie sędziego przewodnik daje psu komendę *waruj* a następnie może dać komendę *zostań* i odchodzi od psa na odległość 10 kroków, zatrzymuje się i odwraca do psa. Przewodnik powinien stać bez ruchu, nie może wpływać na psa gestami ani słowami, nie może podchodzić do psa. Przy zostającym psie nie wolno pozostawiać żadnych przedmiotów. Na polecenie sędziego, które daje się gdy drugi ćwiczący na placu pies skończy ćwiczenie pokazywanie uzębienia (ćw. nr 7), przewodnik wraca do psa, staje z jego prawej strony i po 2-3 sekundach daje komendę by pies usiadł.

Sposób dojścia do zostającego psa jest dowolny.

Ocenę obniżają: doping do zostawiania, podejście psa do nadchodzącego przewodnika. Jeżeli pies oddali się na odległość większą niż 3 swoje długości przed zakończeniem bieganina na komendę (ćw. nr 6) przez drugiego psa, ćwiczenie należy ocenić na 0 pkt. Ocena niedostateczna (maks. 13,5 pkt): a) pies zmieni pozycję; b) oddali się od miejsca zostawiania o więcej niż 3 swoje długości w trakcie ćwiczenia nr 7.

10. Wrażenie ogólne

10 pkt

Wrażenie ogólne oceniane jest przez sędziego na podstawie chęci psa do współpracy z przewodnikiem i kontaktu z nim, co wyraża się:

- szybkości reagowania psa na komendy i ruch przewodnika (z uwzględnieniem wielkości psa i możliwości fizycznych rasy), skupienia psa na przewodniku, stylu pracy psa
- sposobu zachowania przewodnika, ukrytego dopingowania psa.

Pies powinien cały czas być podporządkowany, nie oddalać się samowolnie od przewodnika.

Na ocenę doskonałą pies powinien pracować radośnie i chętnie, nie wykazywać oznak niechęci, stresu, obawy przed przewodnikiem. Pies sprawiający wrażenie wystraszonego, bojący się kontaktu z przewodnikiem powinien otrzymać ocenę niedostateczną. Jeśli przewodnik wywiera presję fizyczną wobec psa należy przyznać 0 punktów.